42-3

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «РІВНЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»

Циклова комісія *землевпорядних дисциплін*

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з навчальної роботи
29 січня 2025 р.
_____ Людмила БАЛДИЧ

Програма навчальної дисципліни

Грошова оцінка земель та нерухомості
(назва навчальної дисципліни)

освітньо-професійна програма *Геодезія та землеустрій*
(назва)

галузь знань *19 Архітектура та будівництво*
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність *193 Геодезія та землеустрій*
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

Рівне - 2025

Програму навчальної дисципліни *Грошова оцінка земель* розроблено на основі освітньо-професійної програми «Геодезія та землеустрій» галузі знань *19 Архітектура та будівництво*, спеціальності *193 Геодезія та землеустрій, затвердженої Вченою радою НУБіП України 28.09.2022 року, протокол № 2.*

Розробники: *Придатко Олександр Миколайович, викладач землевпорядних дисциплін*

Протокол від *29 серпня* 2025р. № *1*

Голова циклової комісії *землевпорядних дисциплін*

29 серпня 2025р. _____ *Неля РУСІНА*
(підпис) (ініціали та прізвище)

Погоджено методичною радою ВСП «РФК НУБіП України»

Протокол від *29 серпня* 2025 р. № *1*

29 серпня 2025 р. Голова _____ *Людмила БАЛДИЧ*
(підпис) (ініціали та прізвище)

©Олександр ПРИДАТКО, 2025
©ВСП «РФК НУБіП України», 2025

Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, ступінь вищої освіти	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	193 Геодезія та землеустрій
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	вибіркова
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість змістових модулів	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма контролю	залік
Показники навчальної дисципліни	
Форма навчання	денна
Рік підготовки	2025-2026
Семестр	8
Аудиторні години:	44
лекційні	20
практичні	24
Самостійна робота	46
Кількість тижневих годин для денної форми навчання	4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у студентів теоретичних знань та практичних навичок, необхідних для професійного проведення грошової оцінки земельних ділянок.

Завдання навчальної дисципліни "Грошова оцінка земель" полягає у формуванні у студентів розуміння правових та методичних основ оцінки земель, засвоєнні методів визначення їхньої вартості залежно від категорії, цільового призначення та ринкових умов. Важливим є навчання процедур підготовки та оформлення документації з грошової оцінки, а також оволодіння практичними навичками використання геоінформаційних систем і спеціалізованого програмного забезпечення. Особлива увага приділяється аналізу факторів, що впливають на вартість земель, і застосуванню отриманих знань для забезпечення раціонального та ефективного використання земельних ресурсів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- основи законодавства, що регулює грошову оцінку земель;
- методи та підходи до визначення вартості земельних ділянок;
- види грошової оцінки (нормативну та експертну) та їх призначення;
- фактори, що впливають на вартість земель;
- порядок збору та аналізу вихідних даних для проведення оцінки;
- сучасні технології та програмне забезпечення, що використовуються у грошовій оцінці;
- принципи використання результатів грошової оцінки у землеустрої, оподаткуванні, управлінні земельними ресурсами та інших сферах.

вміти:

- застосовувати нормативно-правові акти для виконання грошової оцінки земель;
- визначати вартість земельних ділянок за різними методиками (нормативна та експертна оцінка);
- проводити аналіз ринкових та неринкових факторів, що впливають на вартість землі;
- використовувати сучасні геоінформаційні системи та програмне забезпечення для оцінювальних робіт;
- оформлювати документацію з грошової оцінки земель відповідно до вимог законодавства;
- оцінювати економічну ефективність використання земельних ресурсів;
- застосовувати результати грошової оцінки у сфері управління земельними ресурсами, оподаткування та землеустрою.

Після закінчення вивчення дисципліни згідно з навчальним планом, передбачається проведення **заліку**.

Очікувані результати навчання.

Після вивчення дисципліни «Грошова оцінка земель» у здобувачів освіти формуються компетентності**:**

Загальні:

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях**.**

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК06. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність працювати автономно**.**

ЗК08. Здатність працювати в команді**.**

ЗК10. Здатність здійснювати безпечну діяльність**.**

Фахові:

СК03. Здатність застосовувати нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали у професійній діяльності.

СК05. Здатність застосовувати сучасне інформаційне, технічне і технологічне забезпечення для вирішення складних питань геодезії та землеустрою.

СК07. Здатність збирати, оновлювати, опрацьовувати, критично оцінювати, інтерпретувати, зберігати, оприлюднювати і використовувати геопросторові дані та метадані щодо об’єктів природного і техногенного походження.

СК10. Здатність здійснювати моніторинг та оцінку земель.

СК13. Здатність розробляти документацію із землеустрою та з оцінки земель, кадастрову документацію, наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри**.**

Програмні результати навчання:

РН04: Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи та довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою**.**

РН09: Збирати, оцінювати, інтерпретувати та використовувати геопросторові дані, застосовувати статистичні методи їхнього аналізу для вирішення спеціалізованих завдань**.**

РН12: Розробляти документацію із землеустрою, кадастрову документацію із застосуванням сучасних геоінформаційних систем та цифрової фотограмметрії**.**

РН14: Планувати складну професійну діяльність, розробляти та реалізовувати проекти у сфері геодезії та землеустрою за умов ресурсних обмежень.

РН15: Розробляти та приймати ефективні рішення щодо професійної діяльності у сфері геодезії та землеустрою, включаючи умови невизначеності**.**

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні та правові основи грошової оцінки земель

Тема 1. Вступ до грошової оцінки земель.

Поняття, мета, завдання, принципи оцінки, місце в системі землеустрою і кадастру.

Тема 2. Нормативно-правова база грошової оцінки земель.

Закони України, підзаконні акти, стандарти, міжнародний досвід.

Тема 3. Принципи та підходи до грошової оцінки земель

Порівняльний, дохідний, витратний підходи, фактори впливу.

Змістовий модуль 2. Нормативна грошова оцінка земель

Тема 4. Методика нормативної грошової оцінки

Етапи, вихідні дані, формули, коефіцієнти.

Тема 5. Грошова оцінка земель різних категорій.

Населені пункти, сільськогосподарські землі, за межами населених пунктів.

Тема 6. Масова грошова оцінка земель.

Використання ГІС, автоматизація, застосування у податковій системі.

Змістовий модуль 3. Експертна грошова оцінка земель

Тема 7. Основи експертної оцінки земель і нерухомості.

Принципи, етапи, види вартості, приклади.

Тема 8. Документальне оформлення та застосування результатів оцінки.

Структура звіту, практичне використання оцінки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	практ.	с.	с.р.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретичні та правові основи грошової оцінки земель					
Тема 1. Вступ до грошової оцінки земель	10	2	2		6
Тема 2. Нормативно-правова база грошової оцінки земель	10	2	2		6
Тема 3. Принципи та підходи до грошової оцінки земель	8	2	2		4
Разом за змістовим модулем 1	**28**	**6**	**6**	**0**	**16**
Змістовий модуль 2. Нормативна грошова оцінка земель					
Тема 4. Методика нормативної грошової оцінки	14	4	4		6
Тема 5. Грошова оцінка земель різних категорій	14	4	4		6
Тема 6. Масова грошова оцінка земель	12	2	4		6
Разом за змістовим модулем 2	**40**	**10**	**12**	**0**	**18**
Змістовий модуль 3. Експертна грошова оцінка земель					
Тема 7. Експертна оцінка: порівняльний, дохідний і витратний підходи	12	2	4		6
Тема 8. Документальне оформлення та застосування результатів оцінки.	10	2	2		6
Разом за змістовим модулем 3	**22**	**4**	**6**	**0**	**12**
Усього годин	**90**	**20**	**24**	**0**	**46**

5. Теми лекційних, практичних, лабораторних занять та зміст самостійного вивчення

№ теми	№ заняття	Вид навчальної діяльності	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні та правові основи грошової оцінки земель				**28**
Тема 1. Вступ до грошової оцінки земель				
1	**1**	Лекція 1	Вступ до грошової оцінки земель та нерухомості: поняття, мета, завдання та значення оцінки	2
	2	Практичне заняття	Ознайомлення з видами грошової оцінки та прикладами їх застосування	2
		Самостійне вивчення	Аналіз законодавчих визначень грошової оцінки та підготовка короткого реферату про роль оцінки в економіці громади	6
Тема 2. Нормативно-правова база грошової оцінки земель				
2	**3**	Лекція 2	Нормативно-правова база оцінки: основні закони, підзаконні акти, міжнародний досвід	2
	4	Практичне заняття	Робота з нормативними документами у сфері оцінки земель та нерухомості	2
		Самостійне вивчення	Вивчення Закону України «Про оцінку земель» та Постанови КМУ №1147 від 03.11.2021	6
Тема 3. Принципи та підходи до грошової оцінки земель.				
3	**5**	Лекція 3	Підходи, методи та фактори оцінки вартості земель	2
	6	Практичне заняття	Приклади застосування порівняльного, дохідного та витратного підходів	2
		Самостійне вивчення	Аналіз прикладів застосування методів оцінки, виконання тестового завдання	4
Змістовий модуль 2. Нормативна грошова оцінка земель				**40**
Тема 4. Методика нормативної грошової оцінки				
4	**7**	Лекція 4	Методика нормативної грошової оцінки земельних ділянок: структура, джерела, коефіцієнти	2
	8	Лекція 5	Алгоритм проведення нормативної грошової оцінки за Методикою КМУ №1147	2
	9	Практичне заняття	Розрахунок нормативної грошової оцінки земельної ділянки (частина 1)	2
	10	Практичне заняття	Розрахунок нормативної грошової оцінки земельної ділянки (частина 2)	2
		Самостійне вивчення	Опрацювання формул і прикладів розрахунків для населених пунктів	6
Тема 5. Грошова оцінка земель різних категорій				
5	**11**	Лекція 6	Грошова оцінка земель населених пунктів: визначення зонування та факторів вартості	2
	12	Лекція 7	Грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення та за межами населених пунктів	2
	13	Практичне заняття	Розрахунок оцінки ділянки різного цільового призначення (частина 1)	2
	14	Практичне заняття	Розрахунок оцінки ділянки різного цільового призначення (частина 2)	2

		Самостійне вивчення	Підготовка розрахункової таблиці нормативної оцінки земельних ділянок	6
Тема 6. Масова грошова оцінка земель				
6	**15**	Лекція 8	Масова грошова оцінка земель: принципи, ГІС-інструменти, автоматизація	2
	16	Практичне заняття	Робота з відкритими ГІС-ресурсами (Публічна кадастрова карта) (частина 1)	2
	17	Практичне заняття	Робота з відкритими ГІС-ресурсами (частина 2)	2
		Самостійне вивчення	Аналіз застосування масової оцінки у податковій системі.	6
Змістовий модуль 3. Експертна грошова оцінка земель				**28**
Тема 7. Експертна оцінка: порівняльний, дохідний і витратний підходи				
8	**18**	Лекція 9	Основи експертної грошової оцінки земель і нерухомості: принципи, етапи, види вартості	2
	19	Практичне заняття	Порівняльний підхід: підбір і коригування аналогів (частина 1)	2
	20	Практичне заняття	Порівняльний підхід: підбір і коригування аналогів (частина 1)	2
	21	Практичне заняття	Витратний підхід: визначення вартості за залишковим принципом	2
		Самостійне вивчення	Аналіз ринкових угод для експертної оцінки	6
Тема 8. Документальне оформлення та застосування результатів оцінки				
9	**22**	Лекція 10	Документальне оформлення результатів оцінки: структура звіту, вимоги до оформлення	2
	23	Практичне заняття	Підготовка структури звіту про оцінку, приклади застосування результатів у практиці	2
		Самостійне вивчення	Написання фрагмента звіту про оцінку земельної ділянки	6
			Всього	**90**

6. Індивідуальні завдання

№	Тема дисципліни	Вид індивідуального завдання
1	Основні методи грошової оцінки земель в Україні.	реферат
2	Нормативно-правова база грошової оцінки земель в Україні.	реферат
3	Порівняльний підхід в оцінці земель: теорія та практика.	реферат
4	Дохідний підхід в оцінці земель: принципи та методи.	реферат
5	Витратний підхід в оцінці земель: особливості застосування.	реферат
6	Використання геоінформаційних систем у грошовій оцінці земель.	реферат
7	Масова грошова оцінка земель: основи та технології.	реферат
8	Грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення: методика та застосування.	реферат
9	Грошова оцінка земель населених пунктів: підходи та практичне застосування.	реферат
10	Особливості грошової оцінки земель за межами населених пунктів.	реферат
11	Основи експертної оцінки земель: принципи та методи.	реферат
12	Застосування результатів грошової оцінки в оподаткуванні земель.	реферат
13	Використання результатів грошової оцінки земель в управлінні земельними ресурсами.	реферат
14	Вплив грошової оцінки на ринок земель в Україні.	реферат
15	Перспективи розвитку масової грошової оцінки земель в Україні.	реферат
16	Документальне оформлення результатів грошової оцінки земель: вимоги та стандарти.	реферат
17	Роль грошової оцінки земель в розвитку аграрного сектору України.	реферат
18	Проблеми та перспективи проведення грошової оцінки земель в Україні.	реферат
19	Інноваційні технології у процесі грошової оцінки земель.	реферат
20	Грошова оцінка земель як інструмент управління земельними відносинами.	реферат
21	Нормативна грошова оцінка земель: методика та етапи проведення.	реферат
22	Порівняння методик грошової оцінки земель в Україні та за кордоном.	реферат
23	Взаємозв'язок грошової оцінки земель з іншими видами кадастрових робіт.	реферат
24	Роль грошової оцінки земель у сталому розвитку територій та екології.	реферат

7. Перелік питань на залік

1. Що таке грошова оцінка земель?
2. Які основні завдання грошової оцінки земель?
3. Які види грошової оцінки земель існують?
4. Що таке нормативна грошова оцінка земель?
5. Які основні етапи нормативної грошової оцінки земель?
6. Які джерела даних використовуються для нормативної грошової оцінки земель?
7. Яка роль грошової оцінки земель у земельному кадастрі?
8. Що таке порівняльний підхід в оцінці земель?
9. Як застосовується дохідний підхід в оцінці земель?
10. У чому полягає витратний підхід в оцінці земель?
11. Які фактори впливають на результат грошової оцінки земель?
12. Як визначається вартість земельної ділянки за допомогою порівняльного підходу?
13. Які особливості дохідного підходу в оцінці земель?
14. Як застосовується витратний підхід для оцінки земель сільськогосподарського призначення?
15. Яке значення має грошова оцінка земель у оподаткуванні?
16. Як використовується грошова оцінка земель для управління земельними ресурсами?
17. Які нормативно-правові акти регулюють грошову оцінку земель в Україні?
18. Що таке масова грошова оцінка земель?
19. Як проводиться масова грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення?
20. Які інструменти сучасних технологій використовуються в грошовій оцінці земель?
21. Які методи застосовуються для грошової оцінки земель за межами населених пунктів?
22. Що таке експертна оцінка земель?
23. Як здійснюється документальне оформлення результатів грошової оцінки земель?
24. Які види документації використовуються при грошовій оцінці земель?
25. Що таке грошова оцінка земель населених пунктів?
26. Які особливості грошової оцінки земель населених пунктів?
27. Як визначаються функціональні зони при грошовій оцінці земель населених пунктів?
28. Яка роль грошової оцінки земель у процесі містобудівного планування?
29. Як визначається вартість земель сільськогосподарського призначення?

30. Які характеристики земель сільськогосподарського призначення враховуються при їх оцінці?
31. Які фактори впливають на грошову оцінку земель в сільському господарстві?
32. Як використовуються геоінформаційні системи в грошовій оцінці земель?
33. Як проводиться оцінка земель сільськогосподарського призначення в Україні?
34. Як обчислюється нормативна грошова оцінка земель?
35. Які основні показники використовуються при грошовій оцінці земель?
36. Як обчислюється ринкова вартість земельної ділянки?
37. Які умови необхідні для застосування дохідного підходу в оцінці земель?
38. Що таке правовий режим земель і як він впливає на їх оцінку?
39. Які критерії визначення ринкової вартості земельної ділянки?
40. Яке значення має грошова оцінка для ринку землі?
41. Як проводиться оцінка земель для визначення податкової вартості?
42. Як здійснюється оцінка земель для отримання кредиту?
43. Які методи використовуються для оцінки земель в умовах ринку?
44. Які особливості мають землі з обмеженнями використання (охоронні зони, земельні резерви)?
45. Як застосовуються методи геодезії в грошовій оцінці земель?
46. Які документи необхідні для проведення грошової оцінки земель?
47. Які особливості має грошова оцінка земель для екологічних територій?
48. Як здійснюється грошова оцінка земель в рамках урбаністичних проєктів?
49. Як грошова оцінка земель впливає на сталий розвиток територій?
50. Яке значення має грошова оцінка земель у процесі їх приватизації?
51. Як здійснюється грошова оцінка земель на основі результатів кадастрового знімання?
52. Як проводиться порівняння земель за допомогою порівняльного підходу?
53. Які фактори впливають на доходність земель сільськогосподарського призначення?
54. Як застосовуються інструменти кадастрової оцінки земель для визначення їх вартості?
55. Як проводиться грошова оцінка земель для будівництва?
56. Які сучасні технології використовуються для автоматизації грошової оцінки земель?
57. Які юридичні аспекти враховуються при проведенні грошової оцінки земель?
58. Як визначається вартість земель з урахуванням екологічних факторів?
59. Як проводиться грошова оцінка земель для визначення їх інвестиційної привабливості?

60. Як здійснюється контроль за правильністю проведення грошової оцінки земель?

Види практичних завдань

1. Розрахувати нормативну грошову оцінку земельної ділянки сільськогосподарського призначення.
2. Порівняти вартість двох земельних ділянок за допомогою порівняльного підходу.
3. Розрахувати дохідну вартість земельної ділянки сільськогосподарського призначення.
4. Оцінити земельну ділянку для будівництва за витратним підходом.
5. Розрахувати масову грошову оцінку земель сільськогосподарського призначення за допомогою ГІС.
6. Порівняти ринкову вартість двох земельних ділянок з різним призначенням.
7. Оцінити земельну ділянку за межами населеного пункту.
8. Оформити звіт про грошову оцінку земельної ділянки.
9. Оцінити земельну ділянку для податкових цілей.
10. Провести експертну оцінку земельної ділянки.

8. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Грошова оцінка земель» у навчальному процесі застосовуються такі методи навчання:

1. В аспекті передачі і сприйняття навчальної інформації: словесні (лекція, розповідь, бесіда); наочні (ілюстрація, демонстрація); практичні (самостійне виконання практичних завдань).

2. В аспекті логічності та мислення: пояснювально-ілюстративні (презентація); репродуктивні (короткі тестові контрольні).

3. В аспекті керування навчанням: навчальна робота під керівництвом викладача; самостійна робота під керівництвом викладача.

4. В аспекті діяльності в колективі: методи стимулювання (додаткові бали за реферати та індивідуальні завдання).

9. Методи контролю

9.1. Форми та засоби поточного і підсумкового контролю

Контроль знань здобувачів освіти здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Видами контролю знань здобувачів освіти є поточний модульний та підсумковий.

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання здобувачів освіти з дисципліни є:

- індивідуальне опитування, фронтальне опитування;
- поточне опитування перед виконанням практичних робіт;
- модульні контрольні роботи;
- залік.

Поточний контроль здійснюється на лекції і покликаний привчити студентів до систематичної проробки пройденого матеріалу і підготовки до майбутньої лекції, дозволяє встановити ступінь засвоєння теорії, виявити найбільш важкі для сприйняття студентів розділи з наступним роз'ясненням їх. Поточний контроль на практичних заняттях проводиться з метою вияснення готовності студентів до занять у таких формах:

Модульний контроль знань є показником якості вивчення окремих розділів, тем і пов'язаних з цим пізнавальних, методичних, психологічних і організаційних якостей студентів.

Модульний контроль може проводитись усно й письмово, у вигляді модульної контрольної роботи, індивідуально або у групі.

Зміст курсу дисципліни «Грошова оцінка земель» поділений на 3 змістових модулі. Кожен модуль включає в себе лекції, практичні роботи та самостійну роботу здобувачів освіти і завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу.

У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1-4, у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 5.-8, у змістовний модуль 3 (ЗМ3) – теми 9.-12.

Після завершення відповідного змістового модуля проводяться модульні контрольні роботи (МКР). До модульної контрольної роботи допускаються здобувачі освіти, які опрацювали весь обсяг теоретичного матеріалу в т. ч і матеріал, призначений для самостійного вивчення, виконали практичні роботи.

Рейтингову кількість балів здобувача освіти формують бали, отримані за модульні контрольні роботи.

Участь здобувачів освіти в контрольних заходах обов'язкова. МКР проводиться у письмовій формі, завдання обов’язково включають матеріал, який передбачено до самостійного опрацювання здобувачами освіти. Здобувач освіти, який не виконав вимоги щодо самостійної роботи чи будь якого іншого виду навчальної діяльності, не допускається до складання МКР і даний модуль йому не зараховується.

Після проведення проміжних атестацій (модульного контролю) з усіх змістових модулів і визначення їх – рейтингових оцінок визначається рейтинг здобувача з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (не більше 70 балів) за формулою:

$$R_{HP} = \frac{0{,}7 \cdot \left(R^1_{ЗМ} + R^2_{ЗМ} + R^3_{ЗМ} \right)}{3},$$

де $R^1_{ЗМ}$, $R^2_{ЗМ}$, $R^3_{ЗМ}$ – рейтингові оцінки зі змістових модулів за 100-бальною шкалою;

3 – кількість змістових модулів.

На рейтинг з навчальної роботи може впливати рейтинг додаткової роботи.

Підсумковий контроль студентів проводиться з метою оцінки їх знань і навиків з дисципліни. Основна мета – встановлення дійсного змісту знань студентів за обсягом, якістю і глибиною і вміннями застосовувати їх у практичній діяльності. Оцінка навчальної успішності здобувачів освіти здійснюється під час семестрового оцінювання у формі заліку, який передбачає відповідь на два теоретичних питання, які потребують комплексної відповіді або аналізу і порівняння.

9.2. Критерії оцінювання результатів начиння

В основу рейтингового оцінювання знань здобувача освіти покладена 100-бальна шкала (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач освіти за всіма видами контролю знань з дисципліни).

Оцінка **«відмінно» (бали 90-100)** виставляється здобувачу освіти, який систематично працював впродовж семестру, показав під час підсумкового контролю різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вміє успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів дисципліни, їх значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка **«добре» (бали 74-89)** виставляється здобувачу освіти, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поповнення у ході подальшого навчання та професійної діяльності.

Оцінка **«задовільно» (бали 60-73)** виставляється здобувачу освіти, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки у відповідях під час підсумкового контролю, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених похибок під керівництвом науково-педагогічного працівника.

Оцінка **«незадовільно» (бали 0-59)** виставляється здобувачу освіти, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.

9.3. Оцінювання за формами контролю

Поточний контроль	Рейтинг з навчальної роботи	Рейтинг з додаткової роботи	Підсумкова атестація (екзамен)	Загальна кількість балів
Змістові модулі 1-2				
0-100	0-70	0-20	0-30	0-100

9.4. Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для диференційованого заліку, екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Програма навчальної дисципліни
2. Курс лекцій з дисципліни
3. Питання до модульних контрольних робіт
4. Модульні контрольні роботи
5. Питання до заліку
6. Залікові білети
7. Інструкційно-методичні матеріали до практичних занять
8. Роздавальний матеріал
9. Презентації до тем

11. Рекомендована література

11.1 Основна:

1. Земельний кодекс України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text
2. Закон України «Про оцінку земель» № 1378-IV від 11.12.2003 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-15#Text
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2021 р. № 1147 «Про затвердження Методики нормативної грошової оцінки земельних ділянок». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1147-2021-%D0%BF#Text
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 11.10.2002 р. № 1531 «ро експертну грошову оцінку земельних ділянок». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1531-2002-%D0%BF#Text
5. Наказ Держкомзему від 09.01.2003 р. № 2 «Про затвердження Порядку проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0396-03#Text

11.2. Допоміжна:

1. Кірічек Ю.О. Оцінка нерухомості, в тому числі земельних ділянок для цілей оподаткування / Ю. О. Кірічек, Є. О. Ландо, Є. Ю. Гайденко // Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури. – Д. : ПДАБА, 2012. – № 12. – С. 7 − 12.
2. Мартин А. Г. Регулювання ринку земель в Україні: наукова монографія / А. Г. Мартин – К.: НУБіП України, 2011. – 252 с.
3. Палеха Ю.М. Методика нормативної грошової оцінки земель населених пунктів – необхідність змін, зумовлена часом / Ю.М. Палеха // Землеустрій і кадастр. – К.: Ін-т землеустрою, 2012. – № 3. – С. 56-61.
4. Палеха Ю.М. Теорія і практика визначення вартості територій і оцінки земель населених пунктів країни: автореф. дис. докт. геогр. наук: 11.00.02 / Ю.М. Палеха. – К.: Ін-т географії НАНУ, 2009. – 38 с

12. Інформаційні ресурси:

1. Верховна Рада України – rada.kiev.ua
2. Законодавство України – zakon/rada.gov.ua
3. Інформаційний бюлетень «Земельна реформа в Україні» – zemreforma.info
4. Інформаційний ресурс розвитку земельної реформи – myland.org.ua
5. Кабінет міністрів України – kmu.gov.ua
6. Сайт землевпорядників України – zemres.com
7. Управління Держгеокадасру в Рівненській області – rivnenska.land.gov.ua
8. Центр державного земельного кадастру – dzk.gov.ua